

Hà Nội, ngày 21 tháng 4 năm 2022

THÔNG BÁO RÚT KINH NGHIỆM

Trong việc định tội danh và tổng hợp hình phạt của nhiều bản án

Qua công tác thực hành quyền công tố và kiểm sát giải quyết giám đốc thẩm với Bản án hình sự sơ thẩm số 02/2021/HSST ngày 02/02/2021 của Tòa án nhân dân huyện V, tỉnh Y đã xét xử đối với bị cáo Bùi Thị Huệ cùng đồng phạm về các tội “Cố ý gây thương tích” và “Bắt giữ người trái pháp luật”. Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội phát hiện vi phạm trong quá trình điều tra, truy tố nên đã Kháng nghị theo thủ tục giám đốc thẩm, cần phải rút kinh nghiệm như sau:

1. Nội dung vụ án

Tháng 8/2016, anh Nguyễn Đức Vụ vay của Bùi Thị Huệ số tiền 270 triệu để làm ăn, nhưng thua lỗ nên không có tiền trả. Năm 2017, anh Vụ có trả 20 triệu đồng tiền gốc và 3 triệu đồng tiền lãi, từ đó đến nay anh Vụ chưa trả tiền cho Huệ. Nên Huệ có nhờ Nguyễn Công Hiệu đòi nợ hộ.

Ngày 11/9/2020, Hiệu gọi Lê Duy Anh và Vũ Văn Sơn đi cùng đến nhà Huệ ở Văn Yên, Yên Bái và tại đây Huệ có nhờ Hiệu, Duy Anh và Sơn đến nhà anh Vụ đòi nợ hộ. Khoảng 13h cùng ngày, Hiệu điều khiển xe ô tô BKS 19A-294.44, chở Huệ, Duy Anh và Sơn đến nhà anh Vụ. Duy Anh cầm chiếc bật lửa hình khẩu súng, vào phòng ngủ của anh Vụ, dọa và đánh vào đầu anh Vụ làm anh Vụ chảy máu, rồi đè lên người, sau đó đến Huệ và Sơn vào đề, dùng chân tay không đánh vào mặt và người anh Vụ, rồi đưa anh Vụ ra phòng khách để nói chuyện với Huệ, tại đây Huệ yêu cầu anh Vụ trả nợ nhưng anh Vụ nói không có tiền và muốn được đưa đi khám do bị choáng. Đi một đoạn thì anh Vụ nói không sao và bảo cho về nhà nhưng Duy Anh nói chưa trả tiền thì đưa về Hà Nội, thì được Huệ đồng ý.

Trên đường về Hà Nội, trong xe Duy Anh và Sơn ngồi sau cùng anh Vụ dùng chân tay đánh anh Vụ, yêu cầu anh Vụ gọi về nhà để người nhà chuẩn bị 40 triệu trả trước cho Huệ thì được về. Khi đến Sóc Sơn, Hiệu gọi điện cho bạn mang dao, thớt, búa đinh đến, để cất vào cốp xe. Do chưa có tiền nên khi đến nghĩa trang thuộc huyện Đông Anh, Huệ ngồi trên xe, còn Hiệu, Duy Anh, Sơn đưa anh Vụ xuống xe, Sơn đứng giữ anh Vụ từ phía sau, Hiệu cầm dao gỗ vào thớt, giữ tay anh Vụ đặt lên thớt dọa, còn Duy Anh dùng gậy gỗ đánh vào khuỷa tay, đầu gối trái và bàn tay trái của anh Vụ để yêu cầu Vụ gọi điện cho người nhà gửi tiền nhưng người nhà anh Vụ vẫn không chuyển tiền. Nên cả bọn đưa anh Vụ về nhà nghỉ 68 tại xã Lim Chung, huyện Đông Anh, Hà Nội, tại đây Hiệu, Duy Anh và Sơn tiếp tục dùng chân tay đánh anh Vụ nhiều lần để yêu cầu anh Vụ gọi về nhà để trả tiền cho Huệ. Đến khoảng 10h ngày 12/9/2020, Công an huyện Văn Yên đã phát hiện và bắt giữ các đối tượng. Hậu quả hành vi đánh anh Vụ, gây tổn hại 13% sức khỏe.

2. Quá trình giải quyết

Tại Bản kết luận điều tra vụ án hình sự số 60/KLĐT-ĐCSHS ngày 10/12/2020 của Vụ quan Cảnh sát điều tra - Công an huyện V đề nghị truy tố Bùi Thị Huệ, Nguyễn Công Hiệu, Lê Duy Anh, Vũ Văn Sơn về tội “Bắt giữ người trái pháp luật” quy định tại khoản 1 Điều 157 và tội “Cố ý gây thương tích” quy định tại điểm đ khoản 2 Điều 134 Bộ luật hình sự.

Tại Cáo trạng số 03/CT-VKS-VY ngày 07/01/2021 Viện kiểm sát nhân dân huyện V, tỉnh Y truy tố các bị cáo Bùi Thị Huệ cùng đồng phạm về các tội “Bắt giữ người trái pháp luật” quy định tại khoản 1 Điều 157 và tội “Cố ý gây thương tích” quy định tại điểm đ khoản 2 Điều 134 Bộ luật hình sự.

Tại Bản án hình sự sơ thẩm số 02/2021/HSST ngày 02/02/2021 của Tòa án nhân dân huyện V, tỉnh Y xét xử Bùi Thị Huệ cùng đồng phạm về tội “Bắt giữ người trái pháp luật” theo khoản 1 Điều 157 và tội “Cố ý gây thương tích” theo điểm đ khoản 2 Điều 134 Bộ luật hình sự.

+ Đối với Bùi Thị Huệ: xử phạt 08 tháng tù về tội “Bắt giữ người trái pháp luật” xử phạt 02 năm 04 tháng tù về tội “Cố ý gây thương tích”. Tổng hợp hình phạt chung cho cả hai tội là 03 năm tù.

+ Đối với Nguyễn Công Hiệu: xử phạt 07 tháng tù về tội “Bắt giữ người trái pháp luật” xử phạt 02 năm 02 tháng tù về tội “Cố ý gây thương tích”. Tổng hợp hình phạt chung cho cả hai tội là 02 năm 09 tháng tù;

+ Đối với Lê Duy Anh: xử phạt 07 tháng tù về tội “Bắt giữ người trái pháp luật” xử phạt 02 năm 03 tháng tù về tội “Cố ý gây thương tích”. Tổng hợp hình phạt chung cho cả hai tội là 02 năm 10 tháng tù;

+ Đối với Vũ Văn Sơn: xử phạt 07 tháng tù về tội “Bắt giữ người trái pháp luật” xử phạt 02 năm 02 tháng tù về tội “Cố ý gây thương tích”. Tổng hợp hình phạt chung cho cả hai tội là 02 năm 09 tháng tù; Áp dụng Điều 56 Bộ luật hình sự tổng hợp hình phạt 06 tháng tù nhưng cho hưởng án treo, buộc Vũ Văn Sơn chấp hành hình phạt của 02 bản án là 03 năm 03 tháng.

Tại Quyết định Kháng nghị giám đốc thẩm số 60/QĐ-VC1-HS ngày 22/9/2021, Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội đề nghị hủy Bản án sơ thẩm số 02/2021/HSST ngày 02/02/2021 của Tòa án nhân dân huyện V, tỉnh Y để điều tra lại theo thủ tục chung.

Ngày 24/01/2022, Hội đồng giám đốc thẩm của Tòa án nhân dân cấp cao tại Hà Nội chấp nhận kháng nghị của Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội hủy Bản án hình sự sơ thẩm số 02/2021/HSST ngày 02/02/2021 của Tòa án nhân dân huyện Y, tỉnh V tỉnh L để điều tra lại theo quy định của Bộ luật tố tụng hình sự.

3. Nội dung cần rút kinh nghiệm

- Về xác định tội danh

Xuất phát từ việc anh Nguyễn Đức Vụ nợ Bùi Thị Huệ 270 triệu đồng từ năm 2016 nhưng chưa trả, tính cả lãi đến thời điểm tháng 9 năm 2020 là 690 triệu đồng, đến ngày 11/9/2020 Huệ đã nhờ Nguyễn Công Hiệu, Lê Duy Anh, Vũ Văn Sơn đến nhà anh Vụ đòi nợ. Khoảng 13h cùng ngày, khi gặp anh Vụ thì

Hiệu, Duy Anh và Sơn đã dùng hung khí là bật lửa hình khẩu súng, tay chân không đánh vào đầu, vào người anh Vụ để yêu cầu anh Vụ trả nợ. Khi anh Vụ nói không có tiền trả thì các đối tượng thống nhất bắt anh Vụ đưa về Hà Nội, khi nào người nhà trả tiền thì thả về. Trên đường về Hà Nội, trong xe, tại nghĩa trang thuộc huyện Sóc Sơn và tại nhà nghỉ 68 thuộc huyện Đông Anh, Nguyễn Công Hiệu, Lê Duy Anh, Vũ Văn Sơn đã nhiều lần dùng tay chân không, búa đinh dọa và đánh anh Vụ để buộc anh Vụ gọi điện về nhà để chuyển trước 40 triệu đồng để trả nợ cho Huệ, gây thương tích 13%.

Như vậy, hành vi bắt giữ anh Nguyễn Đức Vụ từ nơi ở đưa đến Hà Nội, rồi đánh anh Vụ để buộc anh Vụ phải trả số tiền đã nợ của các bị cáo, thì cấu thành tội “Bắt giữ người trái pháp luật” và có dấu hiệu phạm tội “Cướp tài sản” quy định tại Điều 168 Bộ luật hình sự. Việc Cơ quan tiến hành tố tụng cấp sơ thẩm điều tra, truy tố, xét xử hành vi của Bùi Thị Huệ cùng đồng phạm về tội “Cố ý gây thương tích” không phù hợp với các tình tiết khách quan của vụ án và quy định của pháp luật. Từ đó, Viện kiểm sát cấp sơ thẩm quyết định mức hình phạt không tương xứng với tính chất hành vi phạm tội của các bị cáo.

- Về việc tổng hợp hình phạt của nhiều Bản án

Khi thực hiện tội phạm mới ngày 11/9/2020, Vũ Văn Sơn đang chấp hành hình phạt 06 tháng tù nhưng cho hưởng án treo, 12 tháng thử thách tại Bản án 321/2019/HSST ngày 31/12/2019 của Tòa án nhân dân quận Nam Từ Liêm xét xử về tội “Trộm cắp tài sản” quy định tại khoản 1 Điều 173 Bộ luật hình sự. Nhưng khi tổng hợp hình phạt của 02 bản án thì Tòa án nhân dân huyện V, tỉnh Y đã không trừ đi thời hạn tạm giữ của bản án trước từ ngày 15/9/2019 đến ngày 24/9/2019, là bất lợi cho bị cáo và vi phạm khoản 1 Điều 7 Nghị quyết 02/2018/NQ-HĐTP ngày 15/5/2018 của Hội đồng thẩm phán Tòa án nhân dân tối cao.

Thông qua công tác kiểm sát bản án và giám đốc thẩm vụ án hình sự, Viện kiểm sát nhân dân cấp cao tại Hà Nội thông báo để Viện kiểm sát nhân dân địa phương rút kinh nghiệm nhằm nâng cao chất lượng công tác thực hành quyền công tố và kiểm sát điều tra, truy tố, kiểm sát xét xử, đảm bảo việc điều tra, truy tố đúng người, đúng tội, đúng quy định pháp luật./.

Nơi nhận:

- Đ/c Nguyễn Quang Dũng PVT - VKSTC (để b/c);
- Vụ 7 - VKSNDTC;
- VKS quân sự TW, VC2, VC3;
- 28 VKSND tỉnh, thành phố (khu vực phía bắc);
- Đ/c Viện trưởng VC1 (để báo cáo);
- Đ/c Phó VT phụ trách;
- Lưu: VP VC1, V1; HSKS.(17)

**KT. VIỆN TRƯỞNG
PHÓ VIỆN TRƯỞNG**

Phạm Quốc Khánh